Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/480

2025 3 13

Europos Sąjungos ir Serbijos Respublikos susitarimas dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Serbijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos

EUROPOS SĄJUNGA

ir

SERBIJOS RESPUBLIKA,

toliau kiekviena iš jų atskirai vadinama šalimi, o kartu – šalimis,

KADANGI gali susidaryti padėtis, kai Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai (toliau – Agentūra) tenka koordinuoti Europos Sąjungos valstybių narių ir Serbijos Respublikos operacinį bendradarbiavimą, taip pat ir Serbijos Respublikos teritorijoje,

KADANGI reikėtų nustatyti teisinę sistemą, t. y. parengti susitarimą dėl statuso susidarius padėčiai, kai Agentūros būrių nariai vykdys vykdomuosius įgaliojimus Serbijos Respublikos teritorijoje,

KADANGI susitarime dėl statuso numatyta, kad Agentūra Serbijos Respublikos teritorijoje įsteigs atstovybių biurus siekdama palengvinti ir pagerinti operacinės veiklos koordinavimą ir užtikrinti veiksmingą žmogiškųjų ir techninių Agentūros išteklių valdymą,

ATSIŽVELGDAMOS į asmens duomenų aukšto lygio apsaugą Serbijos Respublikoje ir Europos Sąjungoje,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Serbijos Respublika ratifikavo 1981 m. sausio 28 d. Europos Tarybos konvenciją Nr. 108 dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu ir jos papildomą protokolą,

TURĖDAMOS OMENYJE, kad žmogaus teisės ir demokratiniai principai yra pagrindiniai principai, kuriais reglamentuojamas šalių bendradarbiavimas,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Serbijos Respublika ratifikavo 1950 m. lapkričio 4 d. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, kurioje įtvirtintos teisės atitinka įtvirtintąsias Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Agentūra, vykdydama bet kokią veiklą Serbijos Respublikos teritorijoje, turėtų visapusiškai laikytis pagrindinių teisių ir tarptautinių susitarimų, kurių šalys yra Europos Sąjunga, jos valstybės narės ir (arba) Serbijos Respublika,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad visi operacinėje veikloje dalyvaujantys asmenys privalo laikytis Serbijos Respublikos nacionalinės teisės aktų, taip pat atitinkamos tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad visi operacinėje veikloje dalyvaujantys asmenys privalo išlaikyti aukščiausius profesinio sąžiningumo, etiško elgesio, profesionalumo standartus, laikytis pagrindinių teisių ir vykdyti jiems veiklos plane ir Agentūros elgesio kodekse nustatytus įpareigojimus,

NUSPRENDĖ SUDARYTI ŠĮ SUSITARIMĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šiuo susitarimu reglamentuojami visi klausimai, reikalingi, kad būtų galima į Serbijos Respubliką siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso būrius ir kad būrių nariai Serbijos Respublikoje galėtų naudotis vykdomaisiais įgaliojimais.

2. 1 dalyje nurodyta operacinė veikla gali būti vykdoma Serbijos Respublikos teritorijoje.

3. Šis susitarimas taikomas Serbijos Respublikai. Šis susitarimas netaikomas Kosovui *.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

1) operacinė veikla – bendra operacija arba skubi pasienio pagalba;

2) Agentūra – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų ([1]) arba vėlesniu jo pakeitimu įsteigta Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra;

3) sienų kontrolė – pagal šį susitarimą ir siekiant jo tikslų vykdoma su sienomis susijusi veikla, išimtinai esant ketinimui kirsti sieną arba įvykus tokiam kirtimui, neatsižvelgiant į jokias kitas aplinkybes, kuri apima patikrinimus kertant sieną ir sienos stebėjimą;

4) sienų valdymo būriai – iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso suformuotos grupės, siunčiamos vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą prie išorės sienų valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse;

5) konsultacinis forumas – pagal Reglamento (ES) 2019/1896 108 straipsnį Agentūros įsteigtas patariamasis organas;

6) Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinis korpusas – Reglamento (ES) 2019/1896 54 straipsnyje numatytas Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinis korpusas;

7) EUROSUR – valstybių narių ir Agentūros keitimosi informacija ir bendradarbiavimo sistema;

8) pagrindinių teisių stebėtojas – pagrindinių teisių stebėtojas, kaip numatyta Reglamento (ES) 2019/1896 110 straipsnyje;

9) buveinės valstybė narė – valstybė narė, iš kurios darbuotojas siunčiamas arba deleguojamas į Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį korpusą;

10) incidentas – padėtis prie Europos Sąjungos ar Serbijos Respublikos išorės sienų, šalia arba netoli jų, susijusi su neteisėta imigracija, tarpvalstybiniu nusikaltimu arba pavojumi migrantų gyvybei;

11) bendra operacija – Agentūros koordinuojami ar organizuojami veiksmai, kuriais siekiama padėti Serbijos Respublikos nacionalinėms institucijoms, atsakingoms už sienų kontrolę, spręsti tokias problemas kaip neteisėta imigracija, dabartinės ar būsimos grėsmės prie Serbijos Respublikos sienų ar tarpvalstybinis nusikalstamumas arba teikti didesnę techninę ir operacinę pagalbą šioms sienoms kontroliuoti;

12) būrio narys – Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso narys, kartu su sienų valdymo būriu siunčiamas dalyvauti operacinėje veikloje;

13) valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė;

14) operacijos vykdymo teritorija – geografinė teritorija, kurioje ketinama vykdyti operacinę veiklą;

15) dalyvaujančioji valstybė narė – valstybė narė, kuri dalyvauja operacinėje veikloje teikdama techninę įrangą arba siųsdama Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso darbuotojus;

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244 (1999) bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

([1]) 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (ES OL L 295, 2019 11 14, p. 1).

16) asmens duomenys – bet kokia informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė nustatyta arba gali būti nustatyta (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai ar netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ar interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius;

17) skubi pasienio pagalba – veiksmai, kuriais siekiama reaguoti į padėtį, keliančią konkrečią neproporcingą problemą prie Serbijos Respublikos sienų, ribotam laikui išsiunčiant į Serbijos Respublikos teritoriją sienų valdymo būrius, kad jie kartu su Serbijos Respublikos nacionalinėmis institucijomis, atsakingomis už sienų kontrolę, vykdytų sienų kontrolę;

18) statutiniai darbuotojai – pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygas, nustatytus Tarybos reglamente (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, Agentūros įdarbinti darbuotojai ([2]).

3 straipsnis

Operacinės veiklos inicijavimas

1. Operacinė veikla pagal šį susitarimą inicijuojama rašytiniu Agentūros vykdomojo direktoriaus sprendimu, gavus rašytinį Serbijos Respublikos kompetentingų institucijų prašymą. Į tokį prašymą įtraukiamas padėties aprašymas, galimi tikslai ir numatomi poreikiai bei reikiamų darbuotojų, įskaitant, priklausomai nuo to, kas taikytina, tų darbuotojų, kurie turi vykdomuosius įgaliojimus, profilius.

2. Jeigu vykdomasis direktorius mano, jog tikėtina, kad prašoma operacinė veikla bus neatskiriamai susijusi su sunkiais arba nuolat pasikartojančiais pagrindinių teisių arba tarptautinės apsaugos įsipareigojimų pažeidimais arba taps tokių pažeidimų priežastimi, tada vykdomasis direktorius operacinės veiklos neinicijuoja.

3. Jeigu, gavęs prašymą pagal 1 dalį, vykdomasis direktorius mano, kad, norint nuspręsti, ar inicijuoti operacinę veiklą, būtina papildoma informacija, jis gali paprašyti papildomos informacijos arba įgalioti Agentūros ekspertus nuvykti į Serbijos Respubliką, kad įvertintų padėtį joje. Serbijos Respublika sudaro palankesnes sąlygas tokiai kelionei.

4. Vykdomasis direktorius nusprendžia neinicijuoti operacinės veiklos, jeigu jis mano, jog yra pagrįsta priežastis sustabdyti arba nutraukti ją pagal atitinkamas 18 straipsnio nuostatas.

4 straipsnis

Veiklos planas

1. Dėl kiekvienos operacinės veiklos Agentūra ir Serbijos Respublika sudaro veiklos planą, kaip numatyta Reglamento (ES) 2019/1896 38 ir 74 straipsniuose. Veiklos planas Agentūrai, Serbijos Respublikai ir dalyvaujančioms valstybėms narėms yra privalomas.

2. Veiklos plane išsamiai išdėstomi organizaciniai ir procedūriniai operacinės veiklos aspektai, įskaitant:

a) padėties aprašymą, kuriame nurodomi siuntimo *modus operandi* ir tikslai, įskaitant operacijos tikslą;

b) numatomą operacinės veiklos trukmę, kuri, kaip numatoma, yra reikalinga norint pasiekti jos tikslą;

c) operacijos vykdymo teritoriją;

d) užduočių, įskaitant tas, kurioms vykdyti reikalingi vykdomieji įgaliojimai, aprašą, pareigas, įskaitant pareigą gerbti pagrindines teises bei duomenų apsaugos reikalavimus, ir specialius nurodymus sienų valdymo būriams, įskaitant nurodymus dėl leistino paieškos atlikimo duomenų bazėse ir leistinų tarnybinių ginklų, šaudmenų bei įrangos Serbijos Respublikoje;

e) sienų valdymo būrio sudėtį ir kitų atitinkamų darbuotojų siuntimą ir kitų statutinių darbuotojų, įskaitant pagrindinių teisių stebėtojus, buvimą;

([2]) ES OL L 56, 1968 3 4, p. 1.

f) vadovavimo ir kontrolės nuostatas, įskaitant Serbijos Respublikos pasienio sienos apsaugos pareigūnų ar kitų atitinkamų darbuotojų, atsakingų už bendradarbiavimą su būrių nariais ir Agentūra, ypač tų sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų, kurie siuntimo laikotarpiu vadovauja būriams, vardus, pavardes ir laipsnius, taip pat būrių narių vietą vadovavimo grandyje;

g) techninę įrangą, siunčiamą vykdant operacinę veiklą, įskaitant konkrečius reikalavimus, pavyzdžiui, naudojimo sąlygas, prašomą įgulą, transportą ir kitus logistikos aspektus, taip pat finansines nuostatas;

h) išsamias nuostatas dėl Agentūros pareigos nedelsiant pranešti valdybai ir atitinkamoms dalyvaujančių valstybių narių ir Serbijos Respublikos institucijoms apie bet kokį incidentą, įvykusį pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą;

i) ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemą, į kurią įtraukti vertinimo ataskaitos lyginamieji standartai, įskaitant susijusius su pagrindinių teisių apsauga, ir galutinės vertinimo ataskaitos galutinę pateikimo datą;

j) bendradarbiavimo su kitomis negu Agentūra Europos Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis, kitomis trečiosiomis valstybėmis ar tarptautinėmis organizacijomis sąlygas;

k) bendruosius nurodymus, kaip, vykdant operacinę veiklą, užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą, t. y. asmens duomenų apsaugą bei įpareigojimus, kildinamus iš taikytinų tarptautinių žmogaus teisių teisės aktų;

l) procedūras, pagal kurias asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, prekybos žmonėmis aukos, nelydimi nepilnamečiai ir kiti asmenys, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, nukreipiami į kompetentingas nacionalines institucijas, kad šios jiems suteiktų tinkamą pagalbą;

m) procedūras, kuriomis nustatomas mechanizmas, kaip priimti ir Agentūrai bei Serbijos Respublikai perduoti skundus (įskaitant pateiktus pagal 8 straipsnio 5 dalį) prieš bet kurį operacinėje veikloje dalyvaujantį asmenį, įskaitant sienos apsaugos pareigūnus ar kitus atitinkamus Serbijos Respublikos darbuotojus ir būrių narius, kai šiuose skunduose pateikiami įtarimai dėl pagrindinių teisių pažeidimo minėtiems asmenims dalyvaujant Agentūros operacinėje veikloje;

n) logistikos klausimus, įskaitant informaciją apie darbo sąlygas bei aplinką teritorijose, kuriose turi būti vykdoma operacinė veikla, taip pat

o) nuostatas dėl atstovybės biuro, kaip nustatyta pagal 6 straipsnį.

3. Veiklos planui ir bet kokiems jo daliniams pakeitimams arba pritaikymams, pasikonsultavus su dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, turi pritarti Agentūra, Serbijos Respublika ir visos valstybės narės, besiribojančios su Serbijos Respublika ir (arba) su operacijos vykdymo teritorija.

4. Informacija keičiamasi ir operacinis bendradarbiavimas EUROSUR tikslais vykdomas pagal konkrečių padėties vaizdo sistemų sudarymo ir dalijimosi jomis taisykles, kurios turi būti išdėstomos atitinkamos operacinės veiklos plane.

5. Operacinę veiklą pagal 2 dalies i punktą bendrai vertina Serbijos Respublika ir Agentūra.

6. Bendradarbiavimo su Europos Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis sąlygos pagal šio straipsnio 2 dalies j punktą nustatomos laikantis atitinkamų jų įgaliojimų ir neviršijant turimų išteklių.

5 straipsnis

Pranešimas apie incidentus

1. Tiek Agentūra, tiek Serbijos Respublikos vidaus reikalų ministerija turi pranešimo apie incidentus mechanizmą, kad galėtų laiku pranešti apie bet kokį incidentą, įvykusį pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą.

2. Agentūra ir Serbijos Respublika viena kitai padeda atlikti visus reikiamus incidento, apie kurį buvo pranešta pagal 1 dalyje nurodytą mechanizmą, patikrinimus ir tyrimus, pvz., liudytojų tapatybės nustatymą ir įrodymų surinkimą bei pateikimą, apimantį prašymus gauti ir, jei tikslinga, perduoti su incidentu, apie kurį buvo pranešta, susijusius daiktus. Tokie

daiktai gali būti perduodami su sąlyga, kad jie bus grąžinti per juos perduodančios kompetentingos institucijos nustatytus terminus. Pagal šį straipsnį pagalba teikiama laikantis atitinkamos tarptautinės, Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės.

6 straipsnis

Atstovybių biurai

1. Agentūra Serbijos Respublikos teritorijoje gali steigti atstovybių biurus siekdama sudaryti palankesnes sąlygas operacinės veiklos koordinavimui bei jį pagerinti ir užtikrinti veiksmingą Agentūros žmogiškųjų ir techninių išteklių valdymą. Atstovybės biuro vietą nustato Agentūra, pasikonsultavusi su atitinkamomis Serbijos Respublikos institucijomis.

2. Atstovybių biurai pagal veiklos poreikius įsteigiami ir lieka veikti laikotarpiui, kuris būtinas, kad Agentūra galėtų vykdyti operacinę veiklą Serbijos Respublikoje ir kaimyniniame regione. Serbijos Respublikai sutikus, Agentūra šį laikotarpį gali pratęsti.

3. Kiekvienam atstovybės biurui vadovauja vykdomojo direktoriaus paskirtas Agentūros atstovas – jis eina atstovybės vadovo, prižiūrinčio bendrą biuro darbą, pareigas.

4. Atstovybių biurai atitinkamais atvejais:

a) teikia operacinę ir logistinę paramą bei užtikrina Agentūros veiklos koordinavimą atitinkamose operacijų vykdymo teritorijose;

b) teikia operacinę pagalbą Serbijos Respublikai atitinkamose operacijų vykdymo teritorijose;

c) stebi sienų valdymo būrių veiklą ir reguliariai teikia ataskaitas Agentūros būstinei;

d) bendradarbiauja su Serbijos Respublika visais klausimais, susijusiais su Serbijos Respublikoje Agentūros organizuojamos operacinės veiklos praktiniu įgyvendinimu, įskaitant visus papildomus klausimus, kurie gali kilti vykdant šią veiklą;

e) remia koordinavimo pareigūną jam bendradarbiaujant su Serbijos Respublika visais klausimais, susijusiais su jo įnašu į Agentūros organizuojamą operacinę veiklą, ir, jei būtina, palaiko ryšius su Agentūros būstine;

f) padeda koordinavimo pareigūnui ir pagrindinių teisių stebėtojams, paskirtiems stebėti operacinę veiklą, prireikus sudarydami palankesnes sąlygas sienų valdymo būrių ir atitinkamų Serbijos Respublikos institucijų veiklos koordinavimui, ryšių palaikymui ir visų susijusių užduočių vykdymui;

g) organizuoja logistinę paramą, susijusią su būrių narių siuntimu bei techninės įrangos siuntimu ir naudojimu;

h) teikia visą kitą logistinę paramą, susijusią su operacijos vykdymo teritorija, už kurią yra atsakingas konkretus atstovybės biuras, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiam Agentūros organizuojamos operacinės veiklos vykdymui;

i) užtikrina veiksmingą Agentūros nuosavos įrangos valdymą teritorijose, kuriose ji vykdo veiklą, įskaitant galimą tos įrangos registraciją bei ilgalaikę priežiūrą ir bet kokią reikiamą logistinę paramą, taip pat

j) remia kitus Agentūros darbuotojus ir (arba) veiklą Serbijos Respublikoje, kaip susitarė Agentūra ir Serbijos Respublika.

5. Agentūra ir Serbijos Respublika užtikrina geriausias įmanomas atstovybės biurui pavestų užduočių vykdymo sąlygas.

6. Serbijos Respublika Agentūrai suteikia pagalbą, kad būtų užtikrinti operaciniai atstovybės biuro pajėgumai.

7. Agentūra ir atitinkamos Serbijos Respublikos valdžios institucijos atskirai išsamiai susitars dėl atstovybių biurų veiklos tvarkos.

7 straipsnis

Koordinavimo pareigūnas

1. Nedarydamas poveikio 6 straipsnyje aprašytam atstovybių biurų vaidmeniui, vykdomasis direktorius iš statutinių darbuotojų paskiria vieną ar daugiau ekspertų, kurie turi būti siunčiami kaip kiekvienos rūšies operacinės veiklos koordinavimo pareigūnai. Vykdomasis direktorius apie tokį paskyrimą praneša Serbijos Respublikai.

2. Koordinavimo pareigūnas:

a) palaiko ryšius tarp Agentūros, Serbijos Respublikos ir būrių narių, Agentūros vardu teikdamas pagalbą sprendžiant visus su siuntimo į sienų valdymo būrius sąlygomis susijusius klausimus;

b) prižiūri, ar teisingai įgyvendinamas veiklos planas, be kita ko, bendradarbiaudamas su pagrindinių teisių stebėtoju (-ais) dėl pagrindinių teisių apsaugos, ir šiuo klausimu teikia ataskaitą vykdomajam direktoriui;

c) veikia Agentūros vardu visais sienų valdymo būrių siuntimo aspektais ir teikia Agentūrai ataskaitas dėl visų tų aspektų; taip pat

d) skatina Serbijos Respubliką ir dalyvaujančiąsias valstybes nares bendradarbiauti ir koordinuoti veiklą.

3. Dėl operacinės veiklos vykdomasis direktorius gali leisti koordinavimo pareigūnui padėti spręsti bet kokius nesutarimus dėl veiklos plano vykdymo ir sienų valdymo būrių siuntimo.

4. Serbijos Respublika būrių nariams duoda tik veiklos planą atitinkančius nurodymus. Jeigu koordinavimo pareigūnas mano, kad būrių nariams duodami nurodymai neatitinka veiklos plano arba taikytinų teisinių įsipareigojimų, jis nedelsdamas apie tai praneša Serbijos Respublikos pareigūnams, atliekantiems koordinavimo vaidmenį, ir vykdomajam direktoriui. Vykdomasis direktorius gali imtis tinkamų priemonių, be kita ko, sustabdyti arba nutraukti operacinę veiklą, kaip numatyta šio susitarimo 18 straipsnyje.

8 straipsnis

Pagrindinės teisės

1. Atlikdamos savo įsipareigojimus pagal šį susitarimą, šalys įsipareigoja laikytis visų taikytinų žmogaus teisių teisės aktų, įskaitant 1950 m. Europos Tarybos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, 1951 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir jos 1967 m. Protokolą, 1965 m. Jungtinių Tautų tarptautinę konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo, 1966 m. Jungtinių Tautų Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, 1966 m. Jungtinių Tautų Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą, 1979 m. Jungtinių Tautų Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, 1984 m. Jungtinių Tautų konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją, 2006 m. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją ir 2006 m. Jungtinių Tautų Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo.

2. Būrių nariai, vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, visapusiškai laikosi pagrindinių teisių, įskaitant teisę pasinaudoti prieglobsčio procedūromis ir teisę į žmogaus orumą, ir ypatingą dėmesį skiria pažeidžiamiems asmenims. Visos priemonės, kurių jie imasi vykdydami užduotis ir įgaliojimus, yra proporcingos tokiomis priemonėmis siekiamiems tikslams. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, jie, vadovaujantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsniu, nediskriminuoja asmenų jokiais pagrindais, pavyzdžiui dėl lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

Visų priemonių, kuriomis kišamasi į pagrindines teises ir laisves, būrių nariai, vykdydami savo užduotis arba naudodamiesi savo įgaliojimais, gali imtis tik tada, kai būtina, jos turi būti proporcingos tokiomis priemonėmis siekiamiems tikslams ir jomis turi būti paisoma šių pagrindinių teisių ir laisvių esmės, kaip nurodyta taikytinuose tarptautinės, Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose.

Ši nuostata *mutatis mutandis* taikoma visiems Serbijos Respublikos nacionalinių institucijų, dalyvaujančių operacinėje veikloje, darbuotojams.

3. Agentūros pagrindinių teisių pareigūnas stebi kiekvienos rūšies operacinės veiklos atitiktį taikytiniems pagrindinių teisių standartams. Pagrindinių teisių pareigūnas ar jo pavaduotojas gali atlikti tikrinamuosius vizitus Serbijos Respublikoje; jis taip pat gali teikti nuomones dėl veiklos planų ir informuoti vykdomąjį direktorių apie galimus su operacine veikla susijusius pagrindinių teisių pažeidimus. Serbijos Respublika reikalaujamu būdu padeda pagrindinių teisių pareigūnui atlikti stebėjimo veiksmus.

4. Agentūra ir Serbijos Respublika susitaria konsultaciniam forumui suteikti galimybę, be kita ko, operacijos vykdymo teritorijoje atliekant tikrinamuosius vizitus ir kitomis priemonėmis laiku ir veiksmingai susipažinti su visa informacija dėl pagrindinių teisių laikymosi pagal šį susitarimą vykdant bet kurią operacinę veiklą.

5. Agentūra ir Serbijos Respublika nustato savo skundų nagrinėjimo mechanizmą, taikomą įtarus, kad, pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą vykdydami savo oficialias funkcijas jos darbuotojai pažeidė pagrindines teises.

9 straipsnis

Pagrindinių teisių stebėtojai

1. Agentūros pagrindinių teisių pareigūnas kiekvienos rūšies operacinei veiklai paskiria bent vieną pagrindinių teisių stebėtoją, kad jis, *inter alia,* padėtų koordinavimo pareigūnui ir jį konsultuotų.

2. Pagrindinių teisių stebėtojas stebi, kaip laikomasi pagrindinių teisių, ir teikia patarimus bei pagalbą pagrindinių teisių klausimais rengiantis atitinkamai operacinei veiklai, ją vykdant ir vertinant. Jis pirmiausia:

a) stebi veiklos planų parengimą ir teikia apie tai ataskaitas pagrindinių teisių pareigūnui, kad šis galėtų vykdyti savo užduotis, kaip numatyta Reglamente (ES) 2019/1896;

b) vykdo vizitus, įskaitant ilgalaikius vizitus, vietose, kur vykdoma operacinė veikla;

c) bendradarbiauja ir palaiko ryšius su koordinavimo pareigūnu bei teikia jam patarimus ir pagalbą;

d) informuoja koordinavimo pareigūną ir teikia ataskaitas pagrindinių teisių pareigūnui apie bet kokius susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su galimais pagrindinių teisių pažeidimais vykdant operacinę veiklą, taip pat

e) prisideda prie veiklos vertinimo, kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalies i punkte.

3. Pagrindinių teisių stebėtojams suteikiama prieiga prie visų operacinės veiklos teritorijų ir prie visų tos veiklos vykdymui svarbių dokumentų.

4. Būdami operacijos vykdymo teritorijoje, pagrindinių teisių stebėtojai vilki rūbus, pažymėtus emblema, kuria remiantis juos galima aiškiai identifikuoti kaip pagrindinių teisių stebėtojus.

10 straipsnis

Būrių nariai

1. Būrių nariai turi įgaliojimus vykdyti veiklos plane aprašytas užduotis.

2. Būrių nariai, visų pirma vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, laikosi Serbijos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, taip pat taikytinos tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės.

3. Būrių nariai Serbijos Respublikos teritorijoje gali vykdyti užduotis ir naudotis įgaliojimais tik pagal Serbijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnų nurodymus ir jiems esant. Serbijos Respublika gali įgalioti būrių narius, nesant jos sienų valdymo institucijų atstovų ir gavus Agentūros arba atitinkamai buveinės valstybės narės sutikimą, jos teritorijoje atlikti konkrečias užduotis ir (arba) įgyvendinti konkrečius įgaliojimus.

4. Būrių nariai, kurie yra statutiniai darbuotojai, atlikdami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, vilki Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso uniformą, jeigu veiklos plane nenurodyta kitaip.

Būrių nariai, kurie nėra statutiniai darbuotojai, atlikdami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, vilki savo nacionalinę uniformą, jeigu veiklos plane nenurodyta kitaip.

Atlikdami tarnybą, visi būrių nariai ant savo uniformų taip pat turi matomą asmens identifikatorių ir ryši mėlyną raištį su Europos Sąjungos ir Agentūros emblemomis.

5. Serbijos Respublika atitinkamiems būrių nariams, vykdant operacinę veiklą, leidžia atlikti užduotis, kurioms atlikti reikia panaudoti jėgą, t. y., laikantis atitinkamų veiklos plano nuostatų, be kita ko, nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitas prievartos priemones.

Būrių nariai, kurie yra statutiniai darbuotojai, sutikus Agentūrai, gali nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitas prievartos priemones.

Būrių nariai, kurie nėra statutiniai darbuotojai, gali nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitas prievartos priemones, jeigu sutinka atitinkama buveinės valstybė narė.

6. Naudoti jėgą, be kita ko, nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitas prievartos priemones, galima vadovaujantis Serbijos Respublikos nacionaline teise ir dalyvaujant Serbijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnams. Serbijos Respublika būrių nariams gali leisti panaudoti jėgą nedalyvaujant atitinkamų Serbijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnams.

Kai leidimą naudoti jėgą nedalyvaujant Serbijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnams ketinama suteikti būrių nariams, kurie yra statutiniai darbuotojai, jis suteikiamas tik sutikus Agentūrai.

Kai leidimą naudoti jėgą nedalyvaujant Serbijos Respublikos sienų valdymo institucijų pareigūnams ketinama suteikti būrių nariams, kurie nėra statutiniai darbuotojai, jis suteikiamas tik sutikus atitinkamai buveinės valstybei narei.

Būrių nariai jėgą gali naudoti tik tokiu atveju, kai tai yra būtina bei proporcinga ir visapusiškai atitinka taikytiną tarptautinę Europos Sąjungos, bei nacionalinę teisę, t. y. visų pirma Reglamento (ES) 2019/1896 V priede nustatytus reikalavimus.

7. Prieš siunčiant būrių narius, Agentūra Serbijos Respubliką informuoja apie tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą, kurią būrių nariai gali nešiotis pagal 5 dalį. Serbijos Respublika gali uždrausti nešiotis tam tikrus tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą, jei jos pačios teisės aktuose numatyti tokie patys draudimai jos pačios sienų valdymo institucijoms. Serbijos Respublika prieš siunčiant būrių narius Agentūrą informuoja apie leidžiamus nešiotis tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą bei jų naudojimo sąlygas. Agentūra šią informaciją pateikia valstybėms narėms.

Serbijos Respublika tinkamai pasirūpina, kad pagal Agentūros prašymą būtų išduoti visi reikalingi ginklų leidimai ir palengvintas ginklų, šaudmenų ir kitos būrių narių turimos įrangos importas, eksportas, gabenimas ir saugojimas.

8. Tarnybiniai ginklai, šaudmenys ir įranga gali būti naudojami teisėtai savigynai ir teisėtai būrių narių ar kitų asmenų gynybai laikantis Serbijos Respublikos nacionalinės teisės bei atitinkamų tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės principų.

9. Serbijos Respublikos kompetentinga institucija, gavusi prašymą, gali leisti dalytis duomenimis iš savo nacionalinių duomenų bazių su būrių nariais, jei tai būtina siekiant pasiekti veiklos plane nurodytus veiklos tikslus. Būrių nariai ieško tik tų duomenų, kurių jiems reikia savo užduotims atlikti ir įgaliojimams vykdyti.

10. Operacinei veiklai vykdyti Serbijos Respublika siunčia Serbijos Respublikos pasienio policijos departamento pareigūnus, gebančius ir norinčius bendrauti anglų kalba, kad jie Serbijos Respublikos vardu pagal veiklos planą atliktų koordinavimo vaidmenį.

11 straipsnis

Agentūros nuosavybei, lėšoms, turtui ir operacijoms taikomos privilegijos ir imunitetai

1. Bet kokios Agentūros patalpos ir pastatai Serbijos Respublikoje yra neliečiami. Juose neatliekama krata, jie nerekvizuojami, nekonfiskuojami ar neeksproprijuojami.

2. Agentūros nuosavybė ir turtas, įskaitant transporto ir ryšių priemones, archyvus, korespondenciją, dokumentus, tapatybės dokumentus ir finansines priemones, yra neliečiami.

3. Agentūros turtas – tai, be kita ko, nuosavybės teise turimas, bendros nuosavybės teise turimas, valstybės narės užsakytas ar nuomojamas ir Agentūrai suteiktas turtas. Nuo kompetentingų nacionalinių institucijų atstovų išvykimo iš šalies teritorijos jie laikomi atliekančiais tarnybą ir yra atitinkamai įgalioti.

4. Agentūros atžvilgiu negali būti taikomos jokios vykdymo priemonės. Agentūros nuosavybei ir turtui netaikoma jokio administracinio ar teisinio suvaržymo priemonė. Agentūros nuosavybė neareštuojama teismo sprendimui, nutarčiai ar nurodymui įvykdyti.

5. Serbijos Respublika leidžia operacinės veiklos tikslais į Serbijos Respubliką įsivežti ir iš jos išsivežti Agentūros siunčiamus daiktus ir įrangą.

6. Atitinkamų Serbijos teisminių institucijų prašymu vykdomasis direktorius gali duoti sutikimą atitinkamoms Serbijos nacionalinėms institucijoms patekti į Agentūros patalpas ir pastatus ir (arba) suteikti prieigą prie Agentūros nuosavybės ir turto tais atvejais, kai kyla rimtų įtarimų dėl nusikalstamų veikų. Prielaida, kad vykdomasis direktorius duoda sutikimą, gali būti daroma kilus gaisrui ar kitai nelaimei, dėl kurios reikia imtis skubių apsaugos veiksmų.

7. Agentūros oficialiam naudojimui skirtiems daiktams netaikomi jokie mokesčiai (įskaitant muitus), importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

12 straipsnis

Būrių narių privilegijos ir imunitetai

1. Būrio nariams suteiktomis paskesnėmis teisėmis ir imunitetais siekiama užtikrinti, kad nariai atliktų savo oficialias pareigas, vykdydami veiksmus Serbijos Respublikos teritorijoje pagal veiklos planą.

2. Būrių narių atžvilgiu Serbijos Respublikoje ar Serbijos Respublikos institucijų nevykdomi jokie patikrinimai ar teismo procesai, išskyrus atvejus 3 dalyje nurodytomis aplinkybėmis.

3. Būrių nariai turi imunitetą nuo Serbijos Respublikos baudžiamosios, civilinės ir administracinės jurisdikcijos dėl visų savo veiksmų, padarytų vykdant savo oficialias funkcijas.

Jeigu Serbijos Respublikos institucijos ketina bet kuriame Serbijos Respublikos teisme pradėti prieš būrio narį baudžiamąjį, civilinį ar administracinį procesą, Serbijos Respublikos kompetentingos institucijos nedelsdamos apie tai praneša vykdomajam direktoriui. Pranešimo procedūra atitinka taikytiną Agentūros sprendimą, kuris išdėstomas veiklos plane.

Gavęs tokį pranešimą vykdomasis direktorius nepagrįstai nedelsdamas informuoja atitinkamas Serbijos Respublikos institucijas, ar būrio narys atitinkamą veiksmą atliko vykdydamas savo oficialias funkcijas. Jeigu nurodoma, kad veiksmas atliktas vykdant oficialias funkcijas, procesas nepradedamas. Jeigu nurodoma, kad veiksmas atliktas nevykdant oficialių funkcijų, procesas gali būti pradedamas. Agentūros vykdomojo direktoriaus patvirtinimas Serbijos Respublikai yra privalomas, ji jo neginčija.

4. Kol nėra šio patvirtinimo, Agentūra nesiima jokių priemonių, kuriomis būtų trukdoma Serbijos Respublikos kompetentingoms institucijoms toliau vykdyti galimą būrio nario baudžiamąjį persekiojimą, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas atitinkamam būrio nariui grįžti iš Serbijos Respublikos į jo buveinės valstybę narę.

5. Būrių narių patalpos, būstai, transporto bei ryšių priemonės ir turimi daiktai, įskaitant korespondenciją, dokumentus, tapatybės dokumentus ir turtą, yra neliečiami, išskyrus atvejus, kai imamasi pagal 8 dalį leidžiamų vykdymo priemonių.

6. Serbijos Respublika privalo atlyginti bet kokią žalą tretiesiems asmenims, kurią, vykdydami savo oficialias funkcijas, padarė būrių nariai.

Jeigu būrio narys, kuris yra statutinis darbuotojas, žalą padarė dėl didelio aplaidumo ar dėl tyčinio netinkamo elgesio arba ne savo oficialių funkcijų vykdymo metu, Serbijos Respublika per vykdomąjį direktorių gali prašyti, kad Agentūra išmokėtų kompensaciją.

Jei būrio narys, kuris nėra statutinis darbuotojas, žalą padarė dėl didelio neatsargumo ar tyčia arba ne savo oficialių funkcijų vykdymo metu, Serbijos Respublika per vykdomąjį direktorių gali prašyti, kad kompensaciją išmokėtų atitinkama buveinės valstybė narė.

Nei viena Šalis, nei jokia dalyvaujanti valstybė narė, nei Agentūra neatsako už Serbijos Respublikoje dėl nekontroliuojamų *force majeure* aplinkybių padarytą žalą.

7. Būrių nariai neprivalo duoti parodymų kaip liudytojai teismo procese Serbijos Respublikoje.

8. Būrių nariams negalima taikyti jokių vykdymo priemonių, išskyrus atvejus, kai jiems iškeliama su jų oficialiomis funkcijomis nesusijusi baudžiamoji, civilinė ar administracinė byla. Būrių narių nuosavybė, kuri, kaip patvirtino vykdomasis direktorius, yra būtina jų oficialioms funkcijoms vykdyti, negali būti konfiskuojama teismo sprendimui, nutarčiai ar nurodymui įvykdyti. Baudžiamosiose, civilinėse ar administracinėse bylose būrių nariams netaikomi jokie asmens laisvės apribojimai ar kitos suvaržymo priemonės.

9. Būrių nariams Agentūrai suteiktų paslaugų atžvilgiu netaikomos socialinės apsaugos nuostatos, kurios gali galioti Serbijos Respublikoje.

10. Darbo užmokestis ir atlygis, kurį būrių nariams išmoka Agentūra ir (arba) buveinės valstybės narės, taip pat bet kurios pajamos, kurias būrių nariai gauna ne iš Serbijos Respublikos, Serbijos Respublikoje jokia forma neapmokestinami.

11. Serbijos Respublika leidžia įvežti būrių narių asmeniniam naudojimui skirtus daiktus ir atleidžia nuo visų muitų, mokesčių ir susijusių privalomųjų mokėjimų, išskyrus mokesčius už tokių daiktų sandėliavimo, pervežimo ir panašias paslaugas. Serbijos Respublika taip pat leidžia šiuos daiktus išsivežti.

12. Būrių narių asmeninis bagažas netikrinamas, išskyrus atvejus, kai yra rimtų priežasčių įtarti, kad jame yra daiktų, kurie nėra skirti būrių narių asmeniniam naudojimui, arba daiktų, kuriuos įvežti ar išvežti draudžiama įstatymu arba kuriems taikomos Serbijos Respublikos karantino taisyklės. Tokio asmeninio bagažo patikrinimas atliekamas tik dalyvaujant atitinkamiems būrių nariams arba Agentūros įgaliotam atstovui.

13. Agentūra ir Serbijos Respublika paskiria kontaktinius centrus, į kuriuos kreiptis galima bet kuriuo metu ir kurie yra atsakingi už keitimąsi informacija ir už veiksmus, kurių reikia nedelsiant imtis, kai būrio nario atliktu veiksmu gali būti pažeista baudžiamoji teisė, taip pat atsakingi už keitimąsi informacija ir už operacinę veiklą, susijusią su bet kokiu civiliniu arba administraciniu procesu prieš būrio narį.

Kol buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos dar nesiėmė veiksmų, Agentūra ir Serbijos Respublika viena kitai padeda atlikti visus būtinus patikrinimus ir tyrimus dėl įtariamos nusikalstamos veikos, dėl kurios yra suinteresuota Agentūra ar Serbijos Respublika arba jos abi, taip pat nustatyti liudytojų tapatybę ir surinkti bei pateikti įrodymus, įskaitant prašymą gauti ir prireikus perduoti daiktus, susijusius su įtariama nusikalstama veika. Tokie daiktai gali būti perduodami su sąlyga, kad jie bus grąžinti per juos perduodančios kompetentingos institucijos nustatytus terminus.

13 straipsnis

Sužaloti ar mirę būrių nariai

1. Nedarant poveikio 12 straipsniui, vykdomasis direktorius turi teisę prisiimti atsakomybę ir tinkamai pasirengti repatrijuoti visus sužalotus ar mirusius būrių narius ir jų asmeninį turtą.

2. Mirusio būrio nario autopsija atliekama tik gavus tiesioginį atitinkamos buveinės valstybės narės sutikimą ir dalyvaujant Agentūros arba atitinkamos buveinės valstybės narės atstovui.

3. Serbijos Respublika ir Agentūra, siekdamos, kad sužaloti ar mirę būrių nariai būtų greitai repatrijuojami, kuo glaudžiau bendradarbiauja.

14 straipsnis

Akreditavimo dokumentas

1. Agentūra kiekvienam būrio nariui išduoda dokumentą serbų ir anglų kalbomis, kuriuo remdamosi Serbijos Respublikos nacionalinės institucijos nustato tapatybę ir kuriuo įrodomos turėtojo teisės vykdyti užduotis ir naudotis suteiktais įgaliojimais, nurodytais šio susitarimo 10 straipsnyje ir veiklos plane, (toliau – akreditavimo dokumentas).

2. Akreditavimo dokumente pateikiama ši informacija apie darbuotoją: vardas, pavardė ir pilietybė, laipsnis arba pareigybės pavadinimas, neseniai daryta skaitmeninė nuotrauka ir užduotys, kurias leista vykdyti siuntimo metu.

3. Kad būrių narius galėtų identifikuoti Serbijos Respublikos nacionalinės institucijos, jie visada turi nešiotis akreditavimo dokumentą.

4. Serbijos Respublika akreditavimo dokumentą kartu su galiojančiu kelionės dokumentu pripažįsta kaip suteikiantį atitinkamam būrio nariui teisę iki dokumento galiojimo pabaigos datos atvykti į Serbijos Respubliką ir joje būti nereikalaujant turėti vizą, išankstinį leidimą ar bet kurį kitą dokumentą.

5. Pasibaigus siuntimui, akreditavimo dokumentas grąžinamas Agentūrai. Apie tai informuojamos Serbijos Respublikos kompetentingos institucijos.

15 straipsnis

Taikymas Agentūros darbuotojams, kurie nesiunčiami kaip būrių nariai

12, 13ir 14 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi visiems į Serbijos Respubliką siunčiamiems Agentūros darbuotojams, kurie nėra būrių nariai, įskaitant pagrindinių teisių stebėtojus ir Agentūros statutinius darbuotojus, siunčiamus į atstovybių biurus.

16 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

1. Asmens duomenys perduodami tiktai tuomet, jeigu tokių duomenų perdavimas Serbijos Respublikos kompetentingoms institucijoms ar Agentūrai yra būtinas šiam susitarimui įgyvendinti. Valdžios institucija asmens duomenis konkrečiu atveju tvarko ir tokius asmens duomenis kitai šaliai perduoda laikydamasi tai valdžios institucijai taikytinų duomenų apsaugos taisyklių. Šalys kaip būtiną bet kokio duomenų perdavimo sąlygą užtikrina toliau nurodytas minimalias apsaugos priemones:

a) asmens duomenys turi būti duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu bei skaidriu būdu;

b) asmens duomenys turi būti renkami nustatytu, aiškiai apibrėžtu bei teisėtu šio susitarimo įgyvendinimo tikslu ir nei duomenis teikianti, nei duomenis gaunanti institucija negali jų toliau tvarkyti būdu, kuris būtų nesuderinamas su tuo tikslu;

c) asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurie būtini siekiant tikslo, dėl kurio jie renkami arba toliau tvarkomi; visų pirma pagal duomenis perduodančiai valdžios institucijai taikytiną teisę perduodami asmens duomenys gali būti susiję tik su šių būrių narių, agentūros darbuotojų, susijusių stebėtojų ar darbuotojų mainų programų narių:

— vardu,

— pavarde,

— gimimo data,

— pilietybe,

— laipsniu,

— kelionės dokumento asmens duomenų puslapiu,

— akreditavimo dokumentu,

— tapatybės kortelės / paso / akreditavimo dokumento nuotrauka,

— e. pašto adresu,

— mobiliojo telefono numeriu,

— ginklo informacija,

— siuntimo trukme,

— siuntimo vieta,

— orlaivio ar laivo identifikaciniu numeriu,

— atvykimo data,

— atvykimo oro uostu / sienos perėjimo punktu,

— atvykimo skrydžio numeriu,

— išvykimo data,

— išvykimo oro uostu / sienos perėjimo punktu,

— išvykimo skrydžio numeriu,

— buveinės valstybe nare / trečiąja valstybe,

— siunčiančiąja institucija,

— užduotimis / veiklos profiliu,

— transporto priemonėmis,

— maršrutu;

d) asmens duomenys turi būti tikslūs ir, kai būtina, atnaujinami;

e) asmens duomenys turi būti laikomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tuo tikslu, kuriuo duomenys buvo renkami arba kuriuo jie yra toliau tvarkomi;

f) asmens duomenys turi būti tvarkomi tokiu būdu, kad taikant tinkamas technines ar organizacines priemones būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas, atsižvelgiant į konkrečias duomenų tvarkymo rizikos rūšis, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo (toliau – duomenų saugumo pažeidimas); duomenis gaunanti institucija imasi tinkamų priemonių bet kokiam duomenų saugumo pažeidimui ištaisyti ir nepagrįstai nedelsdama duomenis teikiančiai institucijai praneša apie tokį duomenų saugumo pažeidimą per 72 valandas;

g) duomenis teikianti institucija ir duomenis gaunanti institucija imasi visų pagrįstų priemonių, kad būtų nedelsiant atitinkamai užtikrinamas asmens duomenų ištaisymas ar ištrynimas, jei duomenys tvarkomi nesilaikant šio straipsnio, visų pirma, jei tie duomenys yra neadekvatūs, netinkami arba netikslūs ar pernelyg išsamūs, palyginti su tikslu, dėl kurio jie tvarkomi. Tai apima pranešimą kitai šaliai apie bet kokį duomenų ištaisymą ar ištrynimą;

h) gavusi prašymą, duomenis gaunanti institucija informuoja duomenis teikiančią instituciją apie perduotų duomenų naudojimą;

i) asmens duomenys gali būti perduodami tik šioms kompetentingoms institucijoms:

— Agentūrai ir

— Serbijos Respublikos vidaus reikalų ministerijai,

duomenis teikiant toliau kitoms įstaigoms reikia duomenis teikiančios institucijos išankstinio sutikimo;

j) duomenis teikianti institucija ir duomenis gaunanti institucija privalo surašyti raštišką protokolą apie asmens duomenų suteikimą ir gavimą;

k) duomenų apsaugos laikymasis prižiūrimas vykdant nepriklausomą priežiūrą, kuri, be kita ko, apima minėtų protokolų tikrinimą; duomenų subjektai turi teisę pateikti priežiūros organui skundus ir kad jiems būtų atsakyta nepagrįstai nedelsiant;

l) duomenų subjektai turi teisę gauti informaciją apie jų asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tokiais duomenimis ir juos ištaisyti ar ištrinti netikslius ar neteisėtai tvarkomus duomenis, dėl svarbių viešojo intereso priežasčių taikant reikiamus ir proporcingus apribojimus ir

m) duomenų subjektai turi teisę į veiksmingas administracines ir teismines teisių gynimo priemones, jei pažeidžiamos anksčiau paminėtos apsaugos priemonės.

2. Kiekviena šalis atlieka periodines savo politikos priemonių ir procedūrų, kuriomis įgyvendinamas ši straipsnis, peržiūras. Kitos šalies prašymu šalis, gavusi prašymą, peržiūri savo asmens duomenų tvarkymo politikos priemones ir procedūras siekdama įsitikinti ir patvirtinti, kad šiame straipsnyje numatytos apsaugos priemonės įgyvendintos veiksmingai. Peržiūros rezultatai per pagrįstą laiką perduodami peržiūros prašiusiai šaliai.

3. Duomenų apsaugos priemones pagal šį susitarimą prižiūri Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir Serbijos Respublikos visuomeninės svarbos informacijos ir asmens duomenų apsaugos komisaras.

4. Šalys bendradarbiauja su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu kaip su Agentūros priežiūros institucija.

5. Agentūra ir Serbijos Respublika kiekvienos operacinės veiklos pabaigoje parengia bendrą šio straipsnio taikymo ataskaitą. Ta ataskaita siunčiama Agentūros pagrindinių teisių pareigūnui ir duomenų apsaugos pareigūnui bei Serbijos Respublikos visuomeninės svarbos informacijos ir asmens duomenų apsaugos komisarui ir Serbijos Respublikos ombudsmenui.

6. Agentūra ir Serbijos Respublika konkrečiose atitinkamų veiklos planų nuostatose nustato išsamias taisykles dėl asmens duomenų perdavimo ir tvarkymo vykdant operacinę veiklą pagal šį susitarimą. Tos nuostatos atitinka taikytinus Europos Sąjungos teisės ir Serbijos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Jose, *inter alia*, apibūdinamas numatomas duomenų perdavimo tikslas, duomenų valdytojas (-ai) ir visos funkcijos bei pareigos, perduodamų duomenų kategorijos, konkretūs duomenų saugojimo laikotarpiai ir visos minimalios apsaugos priemonės. Siekiant skaidrumo ir nuspėjamumo šios nuostatos skelbiamos viešai pagal atitinkamas Europos duomenų apsaugos valdybos gaires.

17 straipsnis

Keitimasis įslaptinta ir neskelbtina neįslaptinta informacija

1. Bet kokiam keitimuisi, dalijimuisi įslaptinta informacija ar jos sklaidai pagal šį susitarimą taikoma atskira Agentūros ir atitinkamų Serbijos Respublikos valdžios institucijų administracinė tvarka, kurią iš anksto patvirtina Europos Komisija.

2. Bet kokį keitimąsi neskelbtina neįslaptinta informacija pagal šį susitarimą:

a) Agentūra administruoja pagal Komisijos sprendimo (ES, Euratomas) 2015/443 ([3]) 9 straipsnio 5 dalį;

b) informaciją gaunanti šalis apsaugo lygmeniu, lygiaverčiu tokiam apsaugos lygmeniui, koks užtikrinamas pagal informaciją pranešančioje šalyje tai informacijai taikomas konfidencialumo, vientisumo ir prieinamumo priemones, ir

c) šalys vykdo per keitimosi informacija sistemas, atitinkančias neskelbtinos neįslaptintos informacijos prieinamumo, konfidencialumo ir vientisumo kriterijus, kaip antai per Reglamento (ES) 2019/1896 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą.

3. Šalys laikosi intelektinės nuosavybės teisių, susijusių su bet kokiais pagal šį susitarimą tvarkomais duomenimis.

([3]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (ES OL L 72, 2015 3 17, p. 41).

18 straipsnis

Sprendimas sustabdyti, nutraukti ir (arba) atšaukti finansavimą operacinei veiklai

1. Jei nebetenkinamos operacinės veiklos vykdymo sąlygos, vykdomasis direktorius nutraukia tą operacinę veiklą raštu informavęs Serbijos Respubliką.

2. Jeigu Serbijos Respublika nesilaikė šio susitarimo arba veiklos plano nuostatų, vykdomasis direktorius gali atšaukti atitinkamos operacinės veiklos finansavimą ir (arba) jį sustabdyti arba nutraukti, raštu informavęs Serbijos Respubliką.

3. Jeigu negalima užtikrinti bet kurio Serbijos Respublikoje vykdomoje operacinėje veikloje dalyvaujančio asmens saugumo, vykdomasis direktorius gali sustabdyti arba nutraukti atitinkamą operacinę veiklą arba tam tikrus jos aspektus.

4. Jeigu vykdomasis direktorius mano, kad pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą buvo padaryta šiurkščių pagrindinių teisių arba tarptautinės apsaugos įsipareigojimų pažeidimų arba tikėtina, kad šie pažeidimai kartosis arba bus padaryti ateityje, jis atšaukia atitinkamos operacinės veiklos finansavimą ir (arba) ją sustabdo ar nutraukia, informavęs Serbijos Respubliką.

5. Serbijos Respublika gali prašyti vykdomojo direktoriaus sustabdyti arba nutraukti operacinę veiklą, jei būrio narys nesilaiko šio susitarimo arba veiklos plano. Toks prašymas pateikiamas raštu, prašyme nurodomos priežastys.

6. Veiklos sustabdymas, nutraukimas ar finansavimo atšaukimas pagal šį straipsnį įsigalioja nuo pranešimo Serbijos Respublikai dienos. Jis neturi įtakos teisėms ar įsipareigojimams, atsirandantiems vykdant šį susitarimą arba veiklos planą iki tokios veiklos sustabdymo, nutraukimo arba finansavimo atšaukimo.

19 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Serbijos Respublika praneša Agentūrai, Europos prokuratūrai ir (arba) Europos kovos su sukčiavimu tarnybai, jeigu jai tampa žinoma apie patikimus įtarimus sukčiavimu, korupcija ar kita neteisėta veikla, kuri gali paveikti Europos Sąjungos interesus.

2. Jeigu tokie įtarimai susiję su Europos Sąjungos lėšomis, išmokėtomis įgyvendinant šį susitarimą, Serbijos Respublika Europos prokuratūrai Europos kovos su sukčiavimu tarnybai ir (arba) suteikia visą reikiamą pagalbą, susijusią su jos teritorijoje vykdoma tyrimo veikla, t. y., be kita ko, padeda surengti pokalbius, patikrinimus vietoje ir inspektavimus (įskaitant prieigą prie informacinių sistemų ir duomenų bazių Serbijos Respublikoje); sudaro palankesnes sąlygas prieigai prie visos aktualios informacijos apie techninį ir finansinį Europos Sąjungos iš dalies ar visiškai finansuojamų klausimų administravimą.

20 straipsnis

Šio susitarimo įgyvendinimas

1. Serbijos Respublikoje šį susitarimą įgyvendina Serbijos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

2. Europos Sąjungos vardu šį susitarimą įgyvendina Agentūra.

21 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Visus ginčus, kylančius dėl šio susitarimo taikymo, bendrai nagrinėja Agentūros ir Serbijos Respublikos kompetentingų institucijų atstovai.

2. Nepavykus iš anksto susitarti, ginčai dėl šio susitarimo aiškinimo ar taikymo sprendžiami tik šalių derybomis.

22 straipsnis

Susitarimo įsigaliojimas, dalinis keitimas, trukmė, taikymo sustabdymas ir nutraukimas

1. Šį susitarimą šalys ratifikuoja, priima arba patvirtina pagal savo vidaus teisines procedūras. Šalys viena kitai praneša apie tuo tikslu būtinų procedūrų užbaigimą.

2. Šis susitarimas įsigalioja antro mėnesio, einančio po mėnesio, kurį Šalys viena kitai praneša, kad 1 dalyje nurodytos vidaus teisinės procedūros yra baigtos, pirmą dieną.

3. Belgrade 2019 m. lapkričio 18 d. ir Skopjė 2019 m. lapkričio 19 d. pasirašytas Europos Sąjungos ir Serbijos Respublikos susitarimas dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Serbijos Respublikoje vykdomų veiksmų statuso panaikinamas ir pakeičiamas šiuo susitarimu.

4. Šis susitarimas gali būti keičiamas raštu abiejų šalių sutarimu.

5. Šis susitarimas sudaromas neribotam laikotarpiui. Jis gali būti sustabdytas arba nutrauktas rašytiniu šalių susitarimu arba bet kuri šalis gali jį nutraukti arba sustabdyti vienašališkai.

Vienašališko galiojimo sustabdymo arba nutraukimo atveju šalis, pageidaujanti sustabdyti susitarimo galiojimą arba jį nutraukti, apie tai raštu praneša kitai šaliai. Vienašališkas šio susitarimo nutraukimas arba galiojimo sustabdymas įsigalioja antro mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo pateiktas pranešimas, pirmos dienos.

6. Pranešimai pagal šį straipsnį Europos Sąjungos atveju siunčiami Europos Sąjungos Tarybos Generaliniam sekretoriui, o Serbijos Respublikos atveju – Serbijos Respublikos užsienio reikalų ministerijai.

Priimta dviem egzemplioriais airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių ir serbų kalbomis, kiekvienas tekstas yra vienodai autentiškas.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį susitarimą.

Съставено в Белград на двадесет и пети юни две хиляди двадесет и четвърта година.

Hecho en Belgrado, el veinticinco de junio de dos mil veinticuatro.

V Bělehradu dne dvacátého pátého června dva tisíce dvacet čtyři.

Udfærdiget i Beograd den femogtyvende juni to tusind og fireogtyve.

Geschehen zu Belgrad am fünfundzwanzigsten Juni zweitausendvierundzwanzig.

Sõlmitud kahe tuhande kahekümne neljanda aasta juunikuu kahekümne viiendal päeval Belgradis.

Βελιγράδι, είκοσι πέντε Ιουνίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι τέσσερα.

Done at Belgrade on the twenty fifth day of June in the year two thousand and twenty four.

Fait à Belgrade, le vingt-cinq juin deux mille vingt-quatre.

Arna dhéanamh i mBéalgrád, an cúigiú lá is fiche de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a ceathair.

Sastavljeno u Beogradu dvadeset petog lipnja dvije tisuće dvadeset četvrte.

Fatto a Belgrado, addì venticinque giugno duemilaventiquattro.

Belgradā, divtūkstoš divdesmit ceturtā gada divdesmit piektajā jūnijā.

Priimta Belgrade du tūkstančiai dvidešimt ketvirtųjų metų birželio dvidešimt penktą dieną.

Kelt Belgrádban, a kétezerhuszonnegyedik év június havának huszonötödik napján.

Magħmul f'Belgrad fil-ħamsa u għoxrin jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u erbgħa u għoxrin.

Gedaan te Belgrado, de vijfentwintigste juni tweeduizend vierentwintig.

Sporządzono w Belgradzie dnia piątego czerwca dwa tysiące dwudziestego czwartego roku.

Feito em Belgrado, aos vinte e cinco dias do mês de junho de dois mil e vinte e quatro.

Întocmit la Belgrad la douăzeci și cinci iunie două mii douăzeci și patru.

V Belehrade dvadsiateho piateho júna dvetisícdvadsaťštyri.

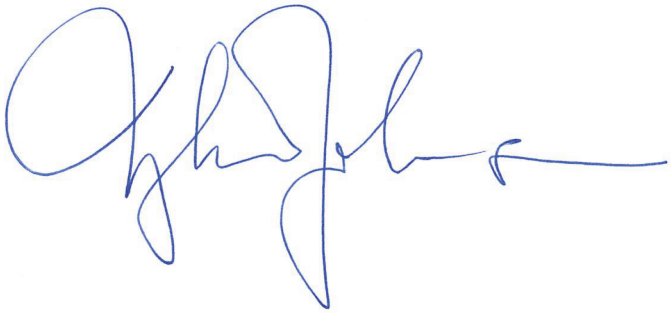
V Beogradu, petindvajsetega junija dva tisoč štiriindvajset.

Tehty Belgradissa kahdentenakymmenentenäviidentenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäneljä.

Utfärdat i Belgrad den tjugofemte juni år tjugohundratjugofyra.

Сачињено у Београду, дана двадесет петог јуна две хиљаде двадесет четврте године.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen
У име Европске уније

За Република Сърбия
Por la República de Serbia
Za Republiku Srbsko
For Republikken Serbien
Für die Republik Serbien
Serbia Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία της Σερβίας
For the Republic of Serbia
Pour la République de Serbie
Thar ceann Phoblacht na Seirbia
Za Republiku Srbiju
Per la Repubblica di Serbia
Serbijas Republikas vārdā –
Serbijos Respublikos vardu
A Szerb Köztársaság részéről
Għar-Repubblika tas-Serbja
Voor de Republiek Servië
W imieniu Republiki Serbii
Pela República da Sérvia
Pentru Republica Serbia
Za Srbskú republiku
Za Republiko Srbijo
Serbian tasavallan puolesta
För Republiken Serbien
У име Републике Србије

